

Omrežje e-seniorji 55+

Če nekemu povemo vse, kar vemo, nam še vedno vse ostane.

Seniorji 55+: Spodbuda za uporabo orodij umetne inteligence

Dr. Jože Gričar, Joze.Gricar@UM.si

10.05.2025

Razvoj orodij umetne inteligence je zelo hiter. Zadeva vse ljudi vseh poklicev in starostnih skupin po vsem svetu.

Spremljamo objave e-člankov in e-poročil o tej temi. Nekateri avtorji obravnavajo priložnosti zelo splošno, nekateri predvsem z vidika izbrane skupine uporabnikov. Na primer, študenti, univerzitetni profesorji, zaposleni, delodajalci, vladni predstavniki, seniorji. Nas posebej zanimajo seniorji glede na potrebe in interes članic in članov našega omrežja, pa tudi zaredi posebnosti te skupine. Gre namreč za bojazen, da seniorji nimajo na voljo ustrezne pomoči za spoznavanje in začetno uporabo teh orodij. Od tu izvira pričakovanje nove vrste prepada med tistimi, ki ta orodja uporabljajo, in tistimi, ki jih ne.

Mnogih razsežnosti vpliva uporabe orodij umetne inteligence še ne poznamo. Pričakujemo pa lahko, da bo vpliv velik. Nekateri ga primerjajo z vplivom, kot ga je imela uvedba osebnih računalnikov in omogočena razpoložljivost interneta vsem ljudem. Oba vpliva sta zelo spremenila delo posameznikov in organizacij, koristi pa so v obeh primerih zelo velike. Mnogi opozarjajo, da se morajo ljudje pravočasno prilagoditi novim možnostim, ki jih prinašajo orodja umetne inteligence.

Vpliv bo velik tudi na demokratizacijo družbe, saj bodo ljudje z uporabo teh orodij imeli možnost hitro in neposredno dostopati do veliko razpoložljivih podatkov skladno s svojimi potrebami in željami. Vse težje bo medijem, ki za bralce in poslušalce *delajo informacije*, ali kot nekateri priznavajo, *ustvarjajo resnico*. Ampak informacijo si vsakdo oblikuje sam na podlagi prejetih podatkov, ki odražajo dejstva o stanjih in dogodkih. Več o tem je na voljo v e-članku [Seniorji ChatGPT Kako uporaba orodij umetne inteligence lahko prispeva k demokratizaciji družbe 10.05.2025](#)

Dodatni vpliv na demokratizacijo družbe bo v dostopnosti do podatkov v velikem številu jezikov. Orodje ChatGPT trenutno [omogoča uporabo več kot 95 jezikov](#), tudi slovenskega. Prevajalniki so solidni. Ljudje lahko prejemajo podatke v svojem jeziku

o dogodkih in stanjih z vsega sveta – brezplačno. Kajti osnovna orodja so brezplačna; poznavalci pričakujejo, da bo pri tem ostalo. Nečesa takega ljudje še nikoli niso imeli na voljo.

Orodja umetne inteligence so samo orodja. Kot vsa tehnologija, sama po sebi niso ne dobra, ne slaba. Odvisno je od uporabnika, kaj in kako si z orodjem želi in zna pomagati. Od uporabe bodo imeli več koristi tisti, ki bodo več vedeli, da bodo znali zastaviti pravo vprašanje. Od njihovega predhodnega znanja bo odvisno, kako bodo znali presojati ustreznost prejetega odgovora, ki ga posreduje orodje. Temeljno pa bo ostalo odvisno od njih: kaj bodo vprašali in kaj bodo naredili na podlagi prejetega odgovora. Na njih bo ostalo, da se vprašajo, [katero akcijo bodo predlagali ali organizirali za rešitev katerega problema](#).

Kaj je pravo vprašanje, je odvisno od osebe, njenega znanja, njenih vrednot in korajže. Če oseba ni korajžna, raje gleda stran, da sama ne vidi dejstev, in se zadovolji s tem, da ji dejstva tolmačijo tisti, ki mislijo, da so poklicani za *delanje resnice*.

Kot primere navajamo povezave na nekaj zadevnih e-člankov, ki so bili sestavljeni z uporabo orodja ChatGPT:

[Seniorji ChatGPT Kako uporaba orodij umetne inteligence lahko prispeva k demokratizaciji družbe 10.05.2025](#)
[Seniorji. Pokojnina in njena nedotakljivost ChatGPT 14.04.2025](#)
[Seniorji. Za seniorje je koristno, če je v vladi države tudi minister seniorjev. ChatGPT 10.04.2025](#)
[Sodelovanje seniorjev pri razvijanju srebrne ekonomije ChatGPT 03.04.2025](#)
[Pokojninski zakon ZPIZ-2. Glavni problemi ChatGPT 14-03-2025](#)
[Koristi uporabe orodij umetne inteligence v procesu reševanja problemov ChatGPT 12.03.2025](#)
[Pokojninski zakon Vpliv dolžine zakona na jasnost zakona ChatGPT 08.03.2025](#)
[Dolgoživa družba razvijanje od starosti 55+ naprej 20.02.2025](#)
[Nedodatljivost pokojnine. Načela. ChatGPT 18.02.2025](#)
[eSeniorji Ekonomija dolgožive družbe ChatGPT November 2024](#)

Za seniorje je pomembno, da si aktivno prizadevajo ostati v koraku z razpoložljivimi orodji umetne inteligence in jih čim več uporabljajo skladno s svojimi potrebami in možnostmi. Zato je koristno, da sodelujejo pri učenju in izmenjavanju izkušenj.

*Vir inovacij je v odkrivanju problemov.
Reševanje problema se začne s postavljanjem pravega vprašanja
(identifikacija problema).
Problemov v sodobnem svetu ni mogoče učinkovito in uspešno odkriti
brez uporabe informacijske tehnologije.*